

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

20 | 00

Tijdvak 2

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten, die geen gehele getallen zijn, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een opgave maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Voor deze toets kunnen maximaal 65 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Management & Organisatie HAVO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van twee punten per opgave.

4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 voorbeelden van een juist antwoord:
- rentekosten
  - huurkosten
  - verzekeringkosten onroerende zaken

Maximumscore 2

- 2 $\frac{475.000 - 25.000}{10} = € 45.000,-$

Maximumscore 3

- 3 $150q = 80q + 20q + 45.000 + 70.000 + 85.000$
 $50q = 200.000$
 $q = 4.000$ producten per jaar

Opgave 2

Maximumscore 2

- 4 twee passages:
- In Mexico is Corona vanwege zijn lage prijsstelling een arbeidersbier. In Amerika staat het in het schap van de luxe bieren.
  - Heineken is in Nederland absoluut marktleider en dat maakt het onmogelijk om te verkondigen dat je een exclusief bier produceert.

Maximumscore 2

- 5 Corona hanteert in Mexico een lage prijsstelling. Dat is een andere prijspolitiek dan in Amerika, waar Corona tot de duurdere bieren hoort.

Opgave 3

Maximumscore 2

- 6 Het vestigen of verbeteren van een goede naam bij alle groepen die voor het functioneren van de organisatie van belang kunnen zijn.

Maximumscore 1

- 7 Door de verkoop van blikjes frisdrank zal er meer afval ontstaan. Het afval kan tot een grotere vervuiling van het schoolterrein en haar omgeving leiden. (Deze vervuiling zal leiden tot een negatieve publiciteit).

Maximumscore 2

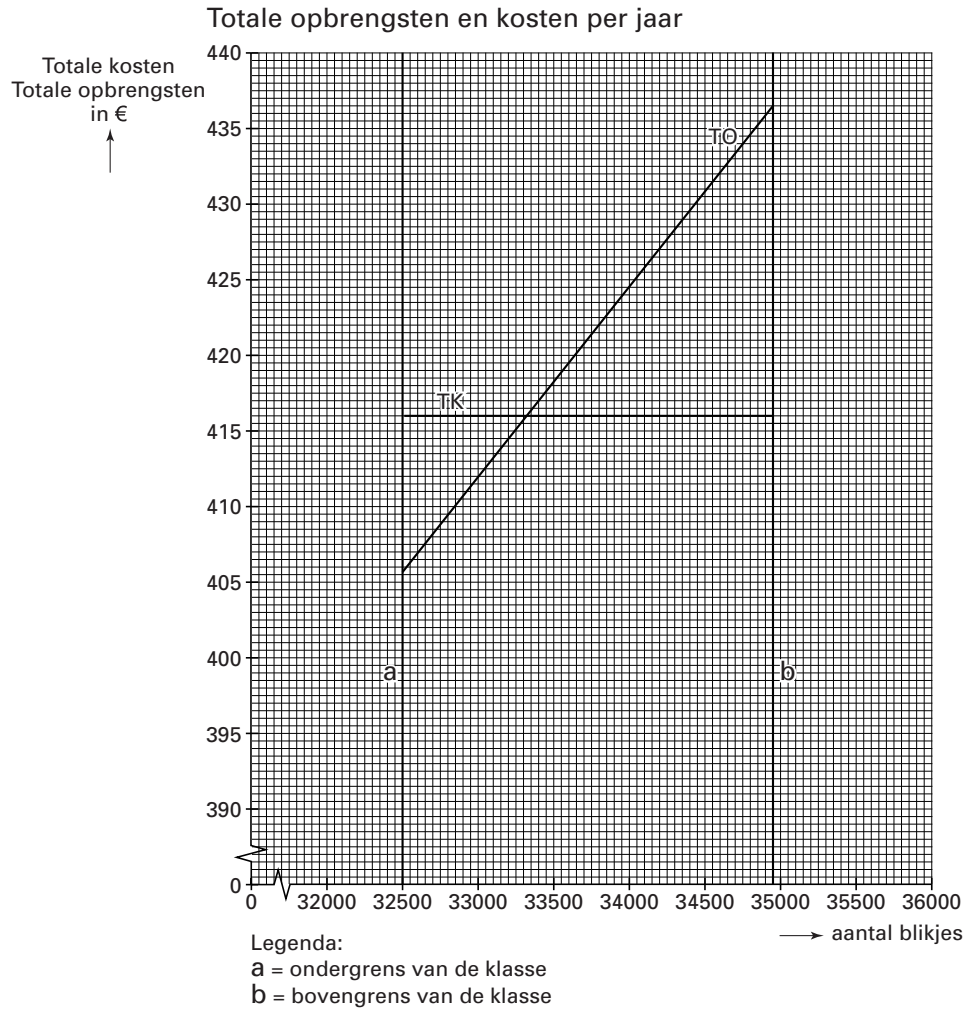
- 8 $\frac{130 + 60}{200} \times 100\% = 95\%$

Maximumscore 1

- 9 $\frac{118}{200} \times 876 = 516,84 \rightarrow 517$ leerlingen

Maximumscore 4

- 10 □ totale kostenlijn: $52 \times 8 = \text{€ } 416,-$
 totale opbrengstenlijn. Bonus per blikje bij 650 blikjes per week: $\text{€ } 0,0125 \times \text{aantal blikjes}$

22*Opmerkingen*

1 Indien geen rekening gehouden wordt met de klassen-einden, maximaal 1 punt in mindering brengen.

2 Indien niet is aangegeven wat een lijn voorstelt, maximaal 1 punt in mindering brengen.

Maximumscore 1

- 11 □ Break-evenafzet: $\frac{416}{0,0125} = 33.280$ blikjes per jaar

Indien de break-evenafzet grafisch bepaald is, dat ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 12 □ $\frac{52}{36} \times 385$ blikjes = 556,11

Maximumscore 4

- 13 gemiddelde afzet per week: $31.200 / 52 = 600$ blikjes frisdrank
- bonus: € 0,0100 per blikje frisdrank
  - totale bonus: $31.200 \times 0,0100 =$ € 312,-
  - kosten energieverbruik: $40 \text{ weken} \times 8 =$ € 320,-
  - nettoverlies € 8,-

1
1
1
1

Opgave 4**Maximumscore 2**

- 14 verkocht 120 stuks met inkoopprijs € 2,10 = € 252,-
 80 stuks met inkoopprijs € 2,20 = € 176,-
 30 stuks met inkoopprijs € 2,25 = € 67,50
 € 495,50

Maximumscore 2

- 15 opbrengst van de verkopen $210 \times € 3,- + 20 \times € 3,25 =$ € 695,-
 inkoopwaarde van de omzet = € 495,50
 gerealiseerde brutowinst = € 199,50

Maximumscore 2

- 16 Bij gebruik van het lifo-systeem wordt de brutowinst lager, omdat door de stijgende inkooprijzen de inkoopwaarde van de omzet voor product Cardy in de maand mei 2000 bij het lifo-systeem hoger wordt dan bij het fifo-systeem.

Opgave 5**Maximumscore 3**

- 17 aandeelhouders: belang: ontvangen van winstuitkeringen, beperken van ondernemersrisico
 de Staat: belang: het heffen van belastingen
 de werknemers: belang: verkrijgen van loon, inkomen
 de leveranciers: belang: het hebben van afzetmogelijkheden
 de afnemers: belang: zekerheid ten aanzien van de levertijd en kwaliteit van de gekochte producten

Maximumscore 2

- 18 voorbeelden van een juist antwoord:
- in verband met klantenbinding
  - omdat deze al is opgenomen in de verkoopprijs
  - het geven van een korting voor contante betaling bij de klant beter overkomt

Maximumscore 2

- 19 • de stijging in 1996 t.o.v. 1995 bedraagt $\frac{136,8 - 108,3}{108,3} = 26,3\%$.
 • de stijging in 1997 t.o.v. 1996 bedraagt 25%. De winststijging is kleiner.

Opmerking

Indien de leerling de winstcijfers uit de grafiek van informatiebron 4 afgelezen heeft, dan een redelijke foutlezing accepteren. De puntentoekenning dient gebaseerd te zijn op een juiste berekeningsmethode.

Maximumscore 2

- 20 • inhouden van winst.
 • herwaarderen van activa.

Maximumscore 2

- 21 • De grootte van een schuld staat vast, de voorziening bestaat uit een geschat bedrag.
• De vervaldatum van de schuld staat vast, voor de voorziening is deze datum niet vastgesteld.

Maximumscore 2

- 22 $\frac{997,2}{2499,2} \times 100\% = 39,9\% \rightarrow 40\%$ ook goed rekenen $\frac{1}{2,4992} \times 100\% = 40,01 \rightarrow 40\%$

Maximumscore 2

- 23 $\frac{1637,2}{1072,2} = 1,53 \rightarrow 1,5$

Maximumscore 2

- 24 $\frac{306,0 \text{ mln}}{10} = 30.600.000$ aandelen
of $\frac{171,6 \text{ mln}}{5,61} \times 1.000.000 = 30.588.235$ aandelen

Maximumscore 3

- 25 • norm = 15%
• gehaald $\frac{171,6}{\frac{997,2 + 870,4}{2}} \times 100\% = 18,38\% \rightarrow 18,4\%$
• de norm is dus gehaald

Opgave 6**Maximumscore 1**

- 26 over het bedrag van de interest € 8.775,38.

Maximumscore 4

- 27

Jaar	Schuld begin jaar	Interest	Aflossing	Schuld eind jaar
8	115.778,32	6.946,70	6.130,30	109.648,02

Maximumscore 2

- 28 $20 \times (9.000 + 4.077) - 150.000 = € 111.540,-$

Opgave 7**Maximumscore 2**

- 29 twee van onderstaande:
• instemmingsbevoegdheid
• adviesbevoegdheid
• bevoegdheid tot het inwinnen van informatie

Maximumscore 1

- 30 voorbeelden van een juist antwoord:
• beschikbaar gestelde faciliteiten schieten tekort
• men stelt zich als OR-lid op tegenover de leiding van de onderneming
• onvoldoende kennis van zaken

Maximumscore 1

- 31 De Wet Gelijke Behandeling stelt dat mensen gelijk behandeld moeten worden en niet gediscrimineerd mogen worden (op basis van geslacht, geloof, leeftijd, handicap, seksuele geaardheid of culturele achtergrond).

Einde